

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคร
สอบครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

๑. เมื่อนาถบิณฑิกเศรษฐี ก็ตั้งธิดาคณโต นามว่ามหาสุภัททาไว้ ๑ ก็ นาง ทำการขวนขวาย(ช่วยงาน)แก่ภิกษุทั้งหลายอยู่ ฟังธรรมไปด้วย เป็นพระโศดาบัน ได้ไปสู่สกุลสามิแล้ว ๑ แต่นั้น อนาคตบิณฑิกเศรษฐี ก็ตั้งนางจุลสุภัททา(แทน) ๑ แม้นาง ก็ทำอยู่อย่างนั้นเหมือนกัน เป็นพระโศดาบันแล้ว ก็ไปสู่สกุลสามิ(เช่นกัน) ๑ ต่อมา อนาคตบิณฑิกเศรษฐี ก็ได้ตั้งธิดาคณเล็ก นามว่าสุนนาเทวี(แทน) ๑ ก็ นางสุนนาเทวีนั้น ฟังธรรมแล้ว บรรลุสุกตาคามิผล (ทั้งที่)ยังเป็นกุมาริกา(เด็กรุ่นสาว)อยู่เลย กระสับกระส่ายด้วยความไม่สบาย เห็นปานนั้น อด(ตัด)อาหาร อดอยากพบบิดา จึงให้เชิญบิดามา ๑ ท่านเศรษฐีนั้น พอได้ยินข่าวของธิดานั้นในโรงทานแห่งหนึ่ง จึง(รีบ)มาหาแล้วพุดว่า เป็นอะไรไปหรือ แม่นางสุนนา ๑ ธิดานั้นตอบว่า อะไรเล่า น้องชาย ๑ บิดา. เพื่อไปหรือ แม่คุณ ๑ ธิดา. มิได้เพื่อนะ น้องชาย ๑ บิดา. เจ้ากลัวหรือ แม่คุณ ๑ ธิดา. มิได้กลัว น้องชาย ๑ ก็ นาง พอกล่าวได้เพียงเท่านี้เท่านั้น ได้เสียชีวิตลงแล้ว ๑ อนาคตบิณฑิกเศรษฐี แม้เป็นพระโศดาบัน ก็ไม่สามารถที่จะอดกลั้นความเศร้าโศกอันเกิดขึ้นในธิดาได้ ให้ทำการปลงศพธิดาแล้ว ร้องไห้ ไปสู่สำนักพระบรมศาสดาแล้ว เมื่อพระพุทธองค์ตรัส(ถาม)ว่า คฤหบดีทำไม ท่านจึงมีทุกข์ เสียใจ มีน้ำตานองหน้า ร้องไห้ มาแล้วเล่า จึงกราบทูลว่า นางสุนนาเทวีธิดาของข้าพระองค์ เสียชีวิตแล้ว พระเจ้าข้า ๑ พระบรมศาสดา. เมื่อเป็นเช่นนั้น เหตุไร ท่านจึงเศร้าโศก ความตาย เป็นสิ่งที่เป็นไปโดยส่วนเดียวแก่สรรพสัตว์ มิใช่หรือ ๑ เศรษฐี. ข้าพระองค์ทราบความจริงข้อนั้น พระเจ้าข้า แต่ ธิดาของข้าพระองค์ ผู้เพียบพร้อมด้วยหิริและโอตตปปะ เห็นปานนี้(จริงๆ) ในเวลาใกล้ตาย นาง ไม่สามารถกุม(ตั้ง)สติไว้ได้เลย พร่ำเพื่อ ตายไปแล้ว เพราะเหตุนั้น โทมนัส มีประการมิใช่น้อย จึงบังเกิดแก่ข้าพระองค์ ๑

๒. ลำดับนั้น พระบรมศาสดา ตรัสกะเศรษฐีนั้นว่า มหาเศรษฐี
 ธิดาของท่าน จะได้เพื่อ ก็หามิได้แล ฯ เศรษฐี. เมื่อเป็นเช่นนั้น เพราะเหตุ
 ไรเล่า นางจึงพูดอย่างนั้น ฯ พระบรมศาสดา. เพราะท่านเป็นน้องของนาง
 จริง ๆ นางจึงพูดอย่างนั้นกะท่าน คฤหบดี ก็ธิดาของท่าน เป็นใหญ่(เหนือ)
 กว่าท่านโดยมรรคและผลทั้งหลาย เพราะว่า ตัวท่านเป็นเพียงโสคาบัน ส่วน
 ธิดาของท่าน เป็นสกทาคามี นางกล่าวอย่างนั้นกะท่าน เพราะค่าที่นางเป็น
 ใหญ่(กว่า)โดยมรรคและผลทั้งหลาย ฯ เศรษฐี. เป็นอย่างนั้นหรือ พระเจ้าข้า ฯ
 พระบรมศาสดา. อย่างนั้น คฤหบดี ฯ เศรษฐี. บัดนี้ นางเกิดแล้วในที่ไหน
 พระเจ้าข้า ฯ เมื่อพระบรมศาสดา ตรัสว่า ในภพอดีต คฤหบดี ท่าน
 อนาถบิณฑิกเศรษฐี จึงกราบทูลว่า พระเจ้าข้า ธิดาของข้าพระองค์ บันเทิงใจ
 เทียวไป ในระหว่างญาติทั้งหลาย ในโลกนี้ แม่(ถึงคราว)ไปจากโลกนี้แล้ว
 ก็(ได้ไป)เกิดในสถานที่เป็นที่บันเทิงใจเช่นเดียวกัน ฯ ครานั้น พระบรมศาสดา
 ตรัสกะเศรษฐีนั้นว่า ไซ้ คฤหบดี อันธรรมดว่า บุคคลผู้ไม่ประมาทแล้ว
 จะเป็นคฤหัสถ์ก็ตาม จะเป็นบรรพชิตก็ตาม ย่อมบันเทิงใจ ทั้งในโลกนี้และ
 โลกหน้าแท้ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ

๑. อนาคตปิณฑะโกปิ มหาสุภทท์ นาม เขมฺมจชิตร์ จเปลิ ฯ สา หิ
 ภิกฺขุณฺโณ เวยยาวจจํ กโรนฺตี ชมฺมํ สุณฺนตี โสตาปนฺนา หุตฺวา ปติกฺลํ
 อคฺมาสิ ฯ ตโต จุลลสุภทท์ จเปลิ ฯ สาปิ ตเถว กโรนฺตี โสตาปนฺนา
 หุตฺวา ปติกฺลํ คตา ฯ อถ สุมนาทวี นาม กนิฏฺฐจชิตร์ จเปลิ ฯ สา ปน
 ชมฺมํ สุตฺวา สกทาคามิผลํ ปตฺวา กุมาริกาว หุตฺวา ตถารูเปณ อผาสฺเสน
 อาตุรา อาหารุปฺเจจฺจํ กตฺวา ปีตริ ทฏฺฐกามา หุตฺวา ปกฺโกสาเปลิ ฯ โส
 เอกสฺมี ทานกฺเค ตสฺสา สาสนํ สุตฺวาว อาคนฺตฺวา ก็ อมฺมํ สุมนเต
 อาห ฯ สา อาห ก็ กนิฏฺฐภาตีกาติ ฯ วิปฺปลปฺสิ อมฺมาติ ฯ น
 วิปฺปลปามิ กนิฏฺฐภาตีกาติ ฯ ภายสิ อมฺมาติ ฯ น ภายมิ กนิฏฺฐภาตีกาติ ฯ
 เอตฺตํ วตฺวาเยว ปน สา กาลมกาสิ ฯ โส โสตาปนฺโนปิ สฺมาโน
 เสฏฺฐิ จีตริ อุปฺปนฺนโสํ อธิวาเสตฺุ อสฺกโกนฺโต ชีตฺุ สรริภิกจํ การเตวา
 โรทนฺโต สตฺถุ สนฺติกํ คนฺตฺวา ก็ คหปติ ทุกฺขิ ทุมฺมโน อสฺสุมุโ
 รุทฺมาโน อากโตสิตี วุตฺเต ชีตา เม ฆนฺเต สุมนาทวี กาลกตาติ อาห ฯ
 อถ กสฺมา โสจสิ นนฺุ สพฺเพสํ เอกํสิกํ มรณฺนติ ฯ ชานาเมตํ ฆนฺเต
 เอวรูปา ปน เม หิโรตฺตปฺปสมฺปนฺนา ชีตา สา มรณฺกาลे สตี
 ปจฺจุปฺฐจาเปตฺุ อสฺกโกนฺตี วิปฺปลปฺมานา มตา เตน เม อนปฺปกํ
 โทมนสฺสํ อุปฺปชฺชตีติ ฯ

๒. อถ นํ ภควา อาห น หิ เต มหาเสฏฺฐิ ชีตา วิปฺปลปฺตีติ ฯ
 อถ กสฺมา เอวมาหาติ ฯ กนิฏฺฐจฺตฺวาเยว ชีตา หิ เต คหปติ มกฺคผลเห
 ตยา มหฺลลิกา ตฺวํ หิ โสตาปนฺโน ชีตา ปน เต สกทาคามินี สา
 มกฺคผลเห มหฺลลิกจฺตฺวา ตํ เอวมาหาติ ฯ เอวํ ฆนฺเตติ ฯ เอวํ คหปตีติ ฯ
 อิทานิ กุหิ นิพฺพตฺตา ฆนฺเตติ ฯ ตฺสิตฺถวเน คหปตีติ วุตฺเต ฆนฺเต มม

ธิดา อิศ ฌาตกานํ อนุตเร นนุทมานา วิจริตฺวา อิตฺโต คนฺตฺวาปิ
นนุทนฺนฺจฺจเนยฺว นินฺนุทตฺตํ อถ นํ สตุถา อาม คหปฺติ อปฺมตฺตํ
นาม คหฺนฺจฺจ วา ปพฺพชิตา วา อิศโลเก จ ปฺรโลเก จ นนุทนฺนฺจฺจเววติ
อาห ๑
